

Klíčové texty evropské hudební teorie I. – Boethius *De musica*

přednášející: Mgr. Jan Baťa, Ph.D.; doc. RNDr. Zbyněk Šír, Ph.D.

termín konání: pondělí 15.50-17.20

místnost: 404

Ambicí tohoto kurzu je zahájit sérii komentované četby klíčových textů evropské hudební teorie do roku 1600. Dilem, které stojí u základů evropského hudebněteoretického myšlení a jemuž náleží první místo v zamýšlené řadě, je spis *De institutione musica* římského filozofa a politika Anitia Manlia Torquata Severina Boethia (480–524). Text se dochoval v bezmála 140 rukopisech a těšil se vysoké autoritě přes celý středověk až na práh novověku.

Vzhledem k tomu, že se Boethiův traktát výraznou měrou dotýká matematické problematiky, bude se na jeho četbě a výkladu podílet i Zbyněk Šír z Matematického ústavu UK.

Předmět bude probíhat seminární formou a jeho podstatou bude četba a výklad vybraných nejdůležitějších pasáží zmiňovaného spisu. U frekventantů se počítá s průběžnou samostatnou domácí přípravou. Podmínkou k udělení atestace je úspěšně splněný závěrečný písemný test.

Primární literatura

- BOËTHIUS, Anitius Manlius Torquatus Severinus. *Anicii Manlii Torquati Severini Boetii de institutione arithmetica libri duo, de institutione musica libri quinque*. Lipsiae: B. G. Teubner, 1867. viii, 492 s., 8 Taf. Bibliotheca Teubneriana.
- BOËTHIUS, Anitius Manlius Torquatus Severinus a PALISCA, Claude V., ed. *Fundamentals of Music*. New Haven: Yale University Press, 1989. xliv, 205 s. Music Theory Translation Series.
- BOËTHIUS, Anitius Manlius Torquatus Severinus. *Traité de la musique. Introduction, traduction et notes par Christian Meyer*. Turnhout: Brepols, 2004. iv, 352 s. ISBN 978-2-503-51741-4.
- BOËTHIUS, Anitius Manlius Torquatus Severinus a GUILLAUMIN, Jean-Yves, ed. *Institution arithmétique*. Paris: Belles Lettres, 1995. xcvi, 252 s. Collection des universités de France, vol. 329. ISBN 2-251-01390-3.
- BOËTHIUS, Anitius Manlius Torquatus Severinus, BAHNÍK, Václav a VIDMANOVÁ, Anežka. *Boëthius-poslední Říman: [výbor z díla]*. Praha: Vyšehrad, [1982], ©1981. 205 s.
- ČERNÝ, Miroslav K. *Hudba antických kultur*. Vyd. 2., rev. a dopl. Praha: Academia, 2006. 395 s. ISBN 80-200-1251-6.
- ŠÍR, Zbyněk a kol. *Řecké matematické texty: řecko-česky*. Praha: OIKOYMENH, 2011. 571 s. Knihovna antické tradice; sv. 8. ISBN 978-80-7298-308-7.
- ŠÍR, Zbyněk, ed. a KARFÍKOVÁ, Lenka, ed. *Číslo a jeho symbolika od antiky po renesanci: sborník z kolokvia Centra pro práci s patristickými, středověkými a renesančními texty: [26.-27.dubna 2002, Praha]*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2003. 178 s. ISBN 80-7325-018-7.

Další doporučená literatura

- BOËTHIUS, Anitius Manlius Torquatus Severinus. *Filosofie utěšitelkou*. Vyd. 2., V této podobě 1. Praha: Vyšehrad, 2012. 204 s. Krystal; sv. 14. ISBN 978-80-7429-302-3.
- EUKLEIDÉS. *Eukleidovy Základy*. Královské Vinohrady: [s.n.], 1904-1907. 89, 93, 112 s. Výr. zpr. čes. gymn., Kr. Vinohrady; 1904-07.

- EUKLEIDÉS a VOPĚNKA, Petr, ed. *Základy*. Nymburk: Otevřeně prospěšná společnost, 2007- . sv. Prameny evropské vzdělanosti; 1, 3, 4, 5. ISBN 978-80-903773-6-3.
- *Greek musical writings; Vol. 1. The musician and his art* ; ed. by Andrew Barker. - Digital print., 1. paperback ed. - Cambridge: Cambridge University Press, 2004. - xv, 332 s.: 19 obr.; 23 cm. - (Cambridge readings in the literatur of music). ISBN 0-521-38911-9
- *Greek musical writings; [Vol.] 2. Harmonic and acoustic theory* ; ed. by Andrew Barker. - 1. paperback ed. - Cambridge: Cambridge University Press, 2004. - viii, 581 s.: tab., grafy; 23 cm. - (Cambridge readings in the literatur of music). ISBN 0-521-61697-2
- HALAS, Zdeněk. *Využití matematiky v praxi: vzdělávací modul matematika: výukový a metodický text: Přírodní vědy a matematika na středních školách v Praze: aktivně, aktuálně a s aplikacemi - projekt OPPA*. Praha: P3K, 2012. 48 s. ISBN 978-80-87186-75-6.
- NICHOMACHUS, of Gerasa. *Introduction to Arithmetic. Volume 16*. New York: The Macmillan Company, 1926. 318 s. Humanistic series.
- SYROVÝ, Václav. *Hudební akustika*. 2., dopl. vyd. V Praze: Akademie múzických umění, 2008. 440 s. Akustická knihovna Zvukového studia Hudební fakulty AMU; 2. ISBN 978-80-7331-127-8.